

Jag
läste någonstans ett
försök till en definition av språk som löd:
”Användandet av ljud och läten för att kommunicera
människor emellan”. Det hette vidare att ”dessa ljud och läten
skiljer sig åt mellan olika språk”. Det var väl ingen hejdundrande
definition kanske, för språk är ju inte bara det vi talar, fast det kanske är det
man tänker på i första hand. Men att det är det medel vi människor använder för
att kommunicera med varandra råder det väl knappast någon tvekan om. Vare sig det är
i skrift eller tal, behöver vi ett uttrycksmedel. Utan det känner man sig isolerad, frustrerad
och ensam. Trots att alla människor på jorden är så pass lika varandra, behöver vi inte mer än ta
närmaste charter till Medelhavet, bilen ner i Tyskland eller färjan till något av våra grannländer på
andra sidan Östersjön, för att vi ska känna oss utelämnade om vi inte behärskar det landets språk.
Personligen fick jag för första gången i högstadiet känslan av att lära mig ett nytt språk. Svenskan i
skolan handlade mest om att skriva uppsatser och engelska var man ändå ganska van vid från filmer
och datorspel. Nu skulle man däremot tvingas ut på okänt hav av tysk grammatik eller fransk rappakalja.
Grundskolan gjorde säkert sitt med de franska glosorna, men det är först nu, mer än tio år senare som
man kan känna sig någorlunda tillfreds i en fransk omgivning. Alltsedan Homo Erectus för några hundra
tusen år sedan som första människa lämnade Afrika och slog sig ned på olika platser i världen, har våra
olika kulturer gått skilda vägar. Alla har vi hittat sätt att kommunicera, var och en på sitt eget språk. Jag
tänker ibland att det är synd att Erectus lämnade Afrika och att vi blev så utspridda över klotet. Tänk vad
många missförstånd som skulle ha kunnat undvikas om vi talat samma språk, och hur mycket bättre
vi skulle kunna förstå varandra om vi hade haft samma kultur. Men Erectus var väl inte sämre än vi i
det att hans nyfikenhet drev honom till att utforska sin omgivning och driva på sin egen utveckling.
Språkförbistringen det ledde till kan man väl inte skylla honom för och helt otänkbart är det
väl inte heller att de problem som idag uppstår mellan människor inte alltid har med brist på
förståelse att göra. Språk är identitet. Det är kultur och trygghet. Den som angriper det
ligger risigt till. För det är ett tveeggat svärd. På samma sätt som det är en trygghet,
kan det vara en distansering av den som inte talar samma språk. Men om man kan
förbli ödmjuk inför främmande språk, och hålla i tanken att oavsett varifrån
man kommer och vilket språk man än talar, så är det alltid en majoritet
av världens befolkning som inte delar ens modersmål. Oavsett
om man är kines, inuit eller svensk har vi åtminstone
det gemensamt.

